

A szellemi tulajdon az oktatásban

SZELLEMI TULAJDON

A szellemi tulajdonnal
kapcsolatos alapismeretek
tanárok részére

*A szellemi
tulajdonnal
kapcsolatos
alapismeretek
tanárok részére*

A szellemi tulajdonnal kapcsolatos alapismeretek tanárok részére

Bevezetés

Iskolája arra kéri, hogy készítsen elő egy projektet egy országos oktatási versenyre. Motivált. Kitalál egy nagyszerű ötletet. Sok energiát fektet a részletes projekt előkészítésébe, hogy elnyerje a díjat az iskolájának. Ezután egy volt kolléga, akiben megbízott, és akinek megmutatta a munkáját, hasonló projektet nyújt be az új iskolája nevében, amellyel elnyeri az első helyezettnek járó díjat. Hogy érzi magát?

A szellemi tulajdon védi az emberi értelem vagy elme alkotásait, és a szellemi tulajdonnal kapcsolatos jogok éppen arra irányulnak, hogy megvédjék Önt egy hasonló helyzettől.

A szellemi tulajdon nem valami új dolog:

A szellemi tulajdon gondolata nem új keletű. Egyesek szerint Kr. e. 500-ra nyúlik vissza, amikor az emberek elkezdtek olyan eszközöket létrehozni, amelyek biztosították túlélésüket és javították életminőségüket. Az első szellemi tulajdonjog akkor keletkezett, amikor a görög Sybaris állam megengedte polgárainak, hogy szabadalmat szerezzenek „bármilyen jóléti újításra” vonatkozóan.

Az állam meg akarta jutalmazni az eredeti receptek és sütési-főzési célú termékek elkészítését. Azóta számos újítást valósítottak meg, és törvényeket írtak a szellemi tulajdonra vonatkozóan. A szellemi tulajdonra vonatkozó jog mögött húzódó szándék azonban az idők során mindig ugyanaz maradt - a kreativitás fellendítése. Ennek érdekében az alkotó valamilyen kizárólagos jogosultsággal rendelkezik az alkotás használata tekintetében.

Manapság a mindennapi életünk részét képező tárgyak egyre összetettebbé válnak.

Például az okostelefont több százezer szellemi tulajdonjog védi. Ugyanez vonatkozik a legtöbb olyan tárgyra és szolgáltatásra, amely a modern életünk részét képezi.

A **védjegyek** megkülönböztető jelek, amelyek arra szolgálnak, hogy megkülönböztessék egy vállalat termékeit és szolgáltatásait a versenytárs termékeitől és szolgáltatásaitól. A márka mögött emberek dolgoznak, fektetnek be, kutatnak és fejlesztenek olyan termékeket és szolgáltatásokat, amelyek életünk különböző oldalait javítják.

Védjegyek

- A telefon neve
- Indítási dallam
- Instagram logo

Néhány ember éveket vagy évtizedeket szentel egy olyan találmánynak, amely megváltoztathatja a világot. Vannak olyanok, akiknek egy „heuréka” pillanatban támad zseniális ötlete. A **szabadalmak** mögött az az elképzelés áll, hogy ezek a feltalálók megérdemlik, hogy díjazást kapjanak kemény munkájukért, valamint éleslátásukért. Azért cserébe, hogy találmányát megossza a világgal, a szabadalom jogosultja kizárólagos jogokat kap találmányának gyártására, értékesítésére vagy más módon történő terjesztésére vonatkozóan.

Szabadalmak

- Adatfeldolgozási módszerek
- Operációs rendszer
- Felhasználói felület működtetése

Jeste li znali da postoji više od 250 000 aktivnih patenata bitnih za današnje pametne telefone?

A **formatervezési minta** magában foglalja bármely termék (vagy akár a termék egy részének) megjelenését - az alakot és a színt, a felhasznált anyagokat, a csomagolást, így nagyjából minden elkészített termék lajstromozható formatervezési mintaként. De a formatervezési minta fogalma még ennél is tágabb! Logókat, térképeket, betűtípusokat és még sok más tartalmaz. A formatervezési mintának nem kell szépnek, vonzónak vagy művészinak lennie; egyszerűen csak másnak kell lennie.

Formatervezési minták

- A telefon egérszékének formája
- A gombok elrendezése és formája
- A képernyő helyzete és formája

Szerzői jog

- Szoftver
- Felhasználói kézikönyvek
- Csengőhangok
- Facebook
- Képek

A **szerzői jog** olyan szabályrendszer, amely a művészi és irodalmi műveket védi. Gondoljunk a filmekre, a zenére, a versekre, a festményekre, a képregényekre stb. Alapvetően ez az ahhoz való jog, hogy csak mi dönthessünk arról, ki használhatja fel a munkánkat. Például mondjuk, írunk egy dalt. Ha csak nem adunk engedélyt, senki más nem másolhatja le azt, és nem mondhatja azt, hogy ez az ő dala. Ez a mi dalunk. Természetesen, ha szeretnénk, adhatunk engedélyt más személynek a dal előadására vagy felvételére.

Az **üzleti titok** olyan kereskedelmi vagy gazdasági értékkel bíró bizalmas üzleti információ, amely annak titokban tartása miatt versenyelőnyt biztosít a vállalkozás számára. Az üzleti titok nyilvánartatásba vétel vagy alaki követelmények nélkül védett. Így az üzleti titok korlátlan ideig is oltalom alatt állhat. Van néhány feltétele annak, hogy valamilyen információ oltalmat szerezhesen. Az információknak titkosnak kell lennie, kereskedelmi értékkel kell bírnia, és a jog tulajdonosának észszerű lépéseket kell tennie ezen információ titokban tartása érdekében. Ez azonban országonként változó. Ilyen például a híres Coca-Cola formula.

Szerzői jog

Mi a szerzői jog?

A szerzői jog az egyik legismertebb szellemi tulajdonjog, amely a leginkább érinti a tanárokat. Védi az emberi elme minden kézzelfogható alkotását, feltéve, hogy ez az alkotás nem pusztán ötlet.

Mindenki szerzői jogi jogosult: nagy és kis művészek, elismert és el nem ismert szerzők (akik lehetnek akár tanárok vagy diákok is). A PowerPoint bemutató valószínűleg szerzői jogi védelem alatt áll. Ez a tájékoztató feltétlenül szerzői jogi védelem alatt áll.

A szerzői jogi védelem megszerzéséhez az alkotásnak eredetinek kell lennie. Az egyszerűség kedvéért egy mű akkor eredeti, ha tükrözi a szerző személyiségét, valamint kifejezi szabad és kreatív választásait.

A klasszikus példa erre két festő, akik ugyanabban a pillanatban ülnek egy modell előtt: míg a téma ugyanaz, az egyes festők munkája más lesz.

Az eredeti művek között szerepelnek regények, színdarabok, versek, zenei művek, dalok, rajzok, festmények, szobrok, fotók, forgatókönyvek, filmek és videófelvevételek, textilminták, építészeti tervek, adatbázisok és számítógépes programok.

Legtöbbször közülünk már lemásoltunk egy szerzői jog által védett fotót az internetről valamelyik órára. Mindannyian letöltöttünk egy filmet vagy egy dalt. Ezek a cselekmények a szerzői jogról szóló törvény hatálya alá tartoznak.

A szerzői jogról szóló törvény az alkotónak kizárólagos jogokat biztosít annak eldöntésére, hogy eredeti művét mások felhasználhatják-e, és ha igen, milyen feltételek mellett. Két jogot biztosít a tulajdonosnak:

Milyen jogaink vannak a szerzői jogról szóló törvény alapján?

Vagyoni jog

- a mű felhasználása. A mű többszörözésének, nyilvánosságba hozásának, közvetítésének, fordításának, átdolgozásának, terjesztésének és továbbértékesítésének ellenőrzéséhez való jog. Hosszantartó védelmet biztosít az alkotónak, hogy díjazza őt, és ugyanakkor biztosítsa, hogy családja élvezhesse a műből eredő gazdasági előnyöket és annak sikereit.
- az eredeti mű szerzőjeként való elismerés. A személyhez fűződő jogok Európában általánosan elismert jogok, bár védeltségük szintjük országonként eltérő.

A személyhez fűződő jog

Ezek az alábbi jogokat foglalják magukban:

- a szerző nevének feltüntetéséhez való jog,
- a mű névtelenül vagy álnéven való közzétételéhez való jog,
- a mű integritásához való jog, amely kizárja a mű megváltoztatását, eltorzítását vagy megcsonkítását.
- az arról való döntéshez való jog, hogy nyilvánosságra hozható-e a mű, és ha igen, mikor. Mivel általában úgy tekintik, hogy amikor egy szerző művét nyilvánosan hozzáférhetővé teszi, személyiségének egy aspektusát a társadalom elé tárja, általánosan elfogadott vélemény, hogy a személyhez fűződő jogoknak nincsenek időbeli korlátai.

Milyen oltalmat biztosít a szerzői jog?

A szerzői jogi oltalom nincs lajstromozáshoz kötve. Az oltalom a mű létrehozásának pillanatától kezdve fennáll. Néhány országban választható lajstromozási eljárások állnak rendelkezésre. A lajstromba vétel hasznos lehet a bizonyítás szempontjából, mivel segíthet annak bizonyításában, hogy a mű egy bizonyos időpontban már létezett.

A szerzői jog védelmi ideje nagyon hosszú. Az EU-ban az oltalom a szerző életében és a halálától számított 70 éven át tart.

A szerzői jog meghatározott területre kötött. Más szavakkal, a országoként biztosítják az oltalmat. A nemzetközi jogi aktusok, például a világ minden országára alkalmazandó szabályokat tartalmazó nemzetközi egyezmények azonban meghatároznak néhány minimumkövetelményt a szerzői jogi oltalomra vonatkozóan.

Melyek a szerzői jog alóli kivételek?

A művek a szerző vagy a jog tulajdonosának beleegyezése nélkül főként ezekre a célokra használhatók fel, de más kivételek is léteznek:

valamely mű magáncélú többszörözése

a valamely műből átvett rövid idézetek felhasználása kritikai vagy ismertetési céllal

kivonatok felhasználása oktatás szemléltetése vagy tudományos kutatás céljából

A gyakran ismételt kérdések (GYIK), amelyek tájékoztatást adnak a fogyasztók részére arról, hogy mi jogszerű és mi nem a szerzői és a szomszédos jogi oltalom alatt álló internetes tartalom felhasználását illetően a következő linken található: [EUIPO GYIKa szerzői jogról](#)

Védjegyek

Mi a védjegy?

A védjegy egy megkülönböztető jel, amely úgy határozza meg az árukat és szolgáltatásokat, hogy azok egy adott vállalkozástól származnak, és megkülönbözteti azokat a versenytársak áruitól és szolgáltatásaitól. Ez lehet szó, kép, szimbólum vagy alakzat, ábrás elem, szlogen, szín vagy akár hang.

A védjegy önmagában nem áll oltalom alatt. Bizonyos termékek és/vagy szolgáltatások vonatkozásában áll oltalom alatt. Tehát a Nike mint név nem védett. A „Nike” név azonban a sportruházat vonatkozásában oltalom alatt áll. Elméletileg ez azt jelenti, hogy valamely személy használhatná a „Nike” nevet más, nem kapcsolódó termékek, például gyümölcsök és zöldségek értékesítése vonatkozásában is. Magasabb szintű oltalom is adható azonban a jól ismert védjegyeknek (például a Nike), ami azt jelenti, hogy a Nike használata nem megengedett a cipőkön kívüli egyéb áruk és szolgáltatások vonatkozásában sem.

A védjegy az a szellemi tulajdonjog, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy:

- kapcsolatot létesítsenek termékeik és szolgáltatásaik, valamint vásárlóik között;
- megteremtsék a vásárlói hűséget és a márka elismertségét;
- megkülönböztessék termékeiket és szolgáltatásaikat a rivális vállalkozások termékeitől és szolgáltatásaitól.

A védjegy:

- a siker elengedhetetlen eleme az üzleti verseny szempontjából;
- megjeleníti a vállalatnak az arculatába és a márkájába való befektetését;
- a legtöbb vállalat által előnyben részesített szellemi tulajdonjog;
- gyakran a vállalat legértékesebb eszköze.

A jó védjegy nem kapcsolódhat az általa lefedett termékekhez és szolgáltatásokhoz. A „Sportcipők” oltalma nem fedheti le a sportcipőket, mivel ez megakadályozna mindenki mást abban, hogy sportcipői értékesítéséhez a „sportcipők” szót használja. A „Nike” névnek viszont nincs közvetlen, nyilvánvaló kapcsolata az általa lefedett termékekkel, és bárki értékesíthet más néven sportcipőket. A védjegyek nem befolyásolják a vállalkozások kreativitását vagy innovációját. Megkülönböztető jelek, amelyek korlátozás nélkül állhatnak oltalom alatt, feltéve, hogy megfelelnek a következő követelményeknek. Azoknak:

világosnak, pontosnak, könnyen hozzáférhetőnek és objektívnek kell lenniük

megkülönböztető jelleggel kell rendelkezniük

nem lehet nyilvánosságot megtevesztő jellegük

elérhetőnek kell lenniük

termékek és/vagy szolgáltatások körét kell lefedniük.

Hogyan helyezhető oltalom alá a védjegy?

Az oltalomhoz a védjegyeket lajstromba kell venni. Attól függően, hogy a kérelmezők hol kívánnak kereskedni, kérelmet nyújthatnak be:

- országonként a szellemi tulajdon nemzeti hivatalain keresztül;
- az európai uniós védjegyért [az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalán](#) (EUIPO) keresztül;
- [a Szellemi Tulajdon Világszervezetén](#) (WIPO) keresztül az egy kérelem útján több országban fennálló oltalom érdekében, amely kérelmet azután a kiválasztott országokba elküldenek és ott feldolgoznak.

A védjegy lajstromba vétele útján biztosított oltalom több évre (rendszerint a bejelentéstől számított tíz évre) szól, és további tízéves időszakokra korlátlan alkalommal megújítható.

Melyek a védjegy előnyei?

Gazdasági érték

Ez a vállalkozás egyik legnépszerűbb és legértékesebb eszköze. Óriási gazdasági értékkel és nagy jelentőséggel bírhat a vállalkozások számára.

Lajstromba vételi eljárás

A lajstromba vételi eljárás általában zökkenőmentes és gyors. A védjegy által biztosított oltalom néhány héten belül megszerezhető.

Oltalom

A jogi védelem széles körét kínálja. A védjegyjogosult felléphet a védjegyet gazdasági tevékenység körében hasznosító harmadik személyekkel szemben. Nem csak az azonos áruk és szolgáltatások azonos megjelölésére vonatkozik, hanem a hasonló áruk és szolgáltatások hasonló megjelölésére is, feltéve, hogy fennáll annak veszélye, hogy a nyilvánosság összetévesztheti azokat.

Melyek a védjegy hátrányai?

Költség

A védjegyjogosultnak fizetnie kell a védjegy lajstromozásáért és megújításáért (ez azonban sokkal kevesebb, mint a szabadalmak esetében).

Használati kötelezettség

A védjegy használatának kötelezettsége azokra a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozóan, amelyek tekintetében azt lajstromba vették - ilyen használat hiányában bizonyos időtartam (általában 5 év) elteltével a védjegy törölhető.

A név általános használata

A védjegyjogosultaknak gondoskodniuk kell arról, hogy a lajstromozott jelük ne váljon általános névvé, vagyis olyan névvé, amelyet általában a szóban forgó termékek vagy szolgáltatások leírására használnak.

Formatervezési minták

Mi a formatervezési minta?

A formatervezési minta olyan szellemi tulajdonjog, amely a termék megjelenésére vonatkozik. A jogi meghatározása szerint a formatervezési minta a termék egészének vagy részének a jellegzetességeiből eredő külső vagy látható megjelenése. Ezek a jellegzetességek lehetnek vonalak, színek, formák, textúrák, kontúrok, anyagok vagy díszítések. Ez a nagyon tág meghatározás szinte minden olyan alkotást átfog, amely látható elemekkel rendelkezik.

A következők helyezhetők formatervezési mintaként oltalom alá:

- bármilyen ipari vagy kézműves cikk vagy termék
- csomagolás
- grafikus ábra
- összetett termékbe összeszerelt alkatrészek
- rajzok és művészeti alkotások

A terméket nem kell ipari méretekben gyártani, illetve annak nem kell művészi értékkel rendelkeznie ahhoz, hogy formatervezési minta legyen.

A formatervezési minta sikere és jelentősége abból adódik, hogy vonzalmat ébreszt a termék felhasználói számára. A felhasználókat gyakran nagyon kreatív formatervezési minták vonzzák. Az új formák vagy színek erős lendületet adhatnak a hétköznapi termékek értékesítésének, ezért a termék kialakítása kulcsfontosságú elemmé válhat a vállalkozás azon törekvésében, hogy termékeit vonzóbbá tegye a felhasználók számára. Következésképpen az ipari formatervezési minták nagyon magas kereskedelmi értékkel bírhatnak, és a gyártó meghatározó előnyre tehet szert a piacon azáltal, hogy új külsőt ad a termékének.

Ahhoz, hogy a termék megjelenése formatervezési mintaként oltalmat kaphasson Európában, két követelménynek kell megfelelnie:

Újdonság: A formatervezési minta akkor tekinthető újnak, ha a kérelem benyújtásának időpontját megelőzően nem tettek a nyilvánosság számára hozzáférhetővé azonos formatervezési mintát.

Egyéni jelleg: A formatervezési mintának bármely más, korábban nyilvánosságra hozott formatervezési mintától eltérő összbenyomást kell nyújtania a „tájékozott felhasználó” részére. A „tájékozott felhasználó” egy köztes szereplő, aki se nem tervező, se nem műszaki szakértő.

Az alábbi termékek ki vannak zárva a formatervezésiminta-oltalomból:

- számítógépes programok;
- a közrenddel vagy közérkölcssel ellentétes, például obszcén, rasszista vagy erkölcstelen képek vagy üzenetek;
- azok, amelyek védett hivatalos szimbólumokat vagy emblémákat, például nemzeti zászlót tartalmaznak;
- összetett termékek nem látható alkotóelemei;
- a termék megjelenésének azon jellemzői, amelyeket kizárólag egy műszaki funkció hoz létre.

Hogyan helyezhető oltalom alá a formatervezési minta?

A teljes körű oltalomhoz a formatervezési mintát lajstromba kell venni. A formatervezési minták lajstromba vehetők:

- országonként a szellemi tulajdon nemzeti hivatalain keresztül;
- uniós szinten közösségi formatervezési mintaként, amely automatikusan valamennyi uniós tagállamra vonatkozik egyetlen lajstromba vétel után [az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatalán](#) (EUIPO) keresztül;
- nemzetközi kérelem útján, amelyet a [Szellemi Tulajdon Világszervezete](#) (WIPO) bírál el.

A lajstromozás gyors, és a közösségi formatervezési minta néhány napon belül lajstromba vehető. A formatervezési minta oltalma időben korlátozott. Az Európai Unióban a védelem kezdeti ideje a kérelem benyújtásától számított öt év. Az oltalmi idő további öt éves időszakokkal legfeljebb 25 évre hosszabbítható meg.

Melyek a lajstromozott formatervezési minták előnyei?

Hivatalos jogcím

A formatervezési minta létezésének és tulajdonjogának igazolása.

Kizárólagosság

A bejegyzett jogok által biztosított oltalom a formatervezési minta tulajdonosának kizárólagos felhasználási jogot biztosít.

Oltalom

A lajstromozott formatervezési minta jogosultja megakadályozhatja a harmadik feleket abban, hogy az oltalom alatt álló formatervezési mintát különböző formákban használják, beleértve az oltalom alatt álló formatervezési minta gyártását, forgalomba hozatalra való felkínálását vagy forgalomba hozatalát, az olyan termék behozatalát, kivitelét vagy felhasználását, amelybe a formatervezési minta be van építve, és annak e célokból való raktáron tartását.

Nem lajstromozott formatervezési minták

Európában a formatervezési minták lajstromozás nélkül is automatikusan oltalom alá vehetők az egész Európai Unióra vonatkozóan. Ezen oltalom azonban korlátozott, és csak három évig tart attól a naptól számítva, amikor a formatervezési mintát az Európai Unióban először a nyilvánosság számára hozzáférhetővé tették. Ez az oltalom csak a formatervezési minta azonos másolataival szemben alkalmazható. Ezt a védelmi rendszert gyakran használják a divatiparban.

Földrajzi jelzések

Mi az a földrajzi jelzés?

A földrajzi jelzés olyan megjelölés, amelyet olyan termékeken használnak, amelyek meghatározott földrajzi területről származnak, és amelyek minősége és/vagy hírneve ennek az eredetnek tulajdonítható. A földrajzi jelzéseket általában mezőgazdasági termékekhez, élelmiszerekhez, borokhoz és szeszes italokhoz, kézműves és ipari termékekhez használják, és helynevekre utalnak. A nem földrajzi nevek is oltalomban részesíthetők azonban akkor, ha egy adott helyhez kapcsolódnak. Például a feta sajt nem egy helyről, hanem a görög nyelvbe a 17. században beépült olasz „fetta”, azaz „szelet” szóról van elnevezve. Ugyanakkor számos tényező, például az a tény, hogy az egy főre eső és évi feta sajt fogyasztás 85%-a Görögországban történik, vagy az, hogy a fetát rendszeresen olyan címkékkel forgalmazzák, amelyeken a görög kulturális hagyományokra és civilizációra utalnak, arra készteti az uniós fogyasztókat, hogy a fetát eredendően görög terméknek tekintsék.

A földrajzi jelzéseként való elismeréshez:

- úgy kell meghatározni a terméket, hogy az egy adott helyről származik (pl. az olasz Chianti megyéből származó bort meghatározó Chianti vagy a franciaországi Roquefort-sur-Soulzon megyéből származó Roquefort sajt);
- a termék minőségének, jellemzőinek vagy hírnevének a származási helyhez kell kapcsolódnia (pl. a Chianti tulajdonságait az adott olasz megye talaján termesztett szőlőnek köszönheti, míg a Roquefort tulajdonságait a hagyomány szerint tenyésztett őshonos juhajtól nyert tej tulajdonságai és a sajtot érlelő barlangok jellemzői adják).

A földrajzi jelzések uniós oltalma:

Az oltalom alatt álló eredetmegjelölések (OEM) azokat a termékeket azonosítják, amelyeket egy meghatározott földrajzi területen állítanak elő, dolgoznak fel és készítenek el, felhasználva a helyi termelők elismert tudását és az érintett régió alapanyagait.

Az OEM-mel ellátott termékek esetében tehát megkövetelik, hogy az élelmiszer előállítása folyamatának minden szakaszát az érintett területen végezzék el. Néhány példa az OEM-re: a Bordeaux OEM (Franciaország, bor), Cava OEM (Spanyolország, bor), Manouri OEM (Görögország, sajt).

Az oltalom alatt álló földrajzi jelzések (OFJ) azokat a termékeket határozzák meg, amelyek minősége vagy hírneve ahhoz a helyhez vagy megyéhez kapcsolódik, ahol azokat előállították, feldolgozták vagy elkészítették, de a felhasznált összetevőknek nem feltétlenül kell e földrajzi területről származniuk. Az OFJ logóval ellátott termékek sajátos jellemzőkkel vagy hírnévvel rendelkeznek, amelyek egy adott helyhez kötik őket, és az előállítási folyamat legalább egy szakaszát ezen a területen kell elvégezni, míg az előállítás során felhasznált alapanyagok más régiókból is származhatnak. Néhány példa az OFJ-re: České pivo (Cseh Köztársaság, sör), Lammefjordskartofler OFJ (Dánia, zöldségfélék) vagy Primorska OFJ (Szlovénia, bor).

Keressünk földrajzi jelzéseket itt: <https://www.tmdn.org/giview/>

Vagy fedezzük fel az ínycsiklandozó recepteket kínáló, földrajzi jelzéssel ellátott európai minőségi termékeket itt: [Földrajzi jelzéssel kapcsolatos receptek](#)

Üzleti titok

Mi az üzleti titok?

Az „üzleti titok” kifejezés régimódinak tűnhet. Az azonnali internetes keresések korában nagyon kevés dolog tűnik ismeretlennek vagy megismerhetetlennek. De az üzleti titoknak továbbra is fontos szerepe van – és valószínűleg mindig is lesz – abban, hogy versenylőnyt biztosítson a vállalkozások számára. A védjegyekkel együtt az üzleti titkok számos franchise hálózat kulcsfontosságú elemeit képezik, úgy mint gyorséttermek, fodrászatok, ruhaboltok stb.

Az üzleti titok, amelyet néha know-how-nak is neveznek, azokat a bizalmas üzleti információkat foglalja magában, amelyek a vállalkozás számára a versenylőnyt biztosítják. Az üzleti titok olyan információ, amely azon vállalkozásokon és azok munkavállalóin kívül senki előtt nem ismert, amelyek tulajdonában e termékek állnak.

Az üzleti titkok gyártási/ipari és kereskedelmi titkokat foglalnak magukban. E körbe tartoznak többek között az értékesítési módszerek, a forgalmazási módszerek, a fogyasztói profilok, a reklámstratégiák, a beszállítói és az ügyféllisták, az árlisták, valamint természetesen a gyártási folyamatok.

Az üzleti titkok lehetnek pozitív információk (jó gyakorlatok), illetve negatív információk (kerülendő hibák).

Mi az üzleti titok kritériuma?

Az üzleti titok csak addig lehet üzleti titok, amíg titokban marad. Az üzleti titokban szereplő információk:

üzleti, kereskedelmi vagy gazdasági értékkel kell rendelkeznie;

nem ismerhető meg;

nem könnyen felfedezhető.

A titoktartáshoz szükséges észszerű erőfeszítéseket igazolni kell.

TOP SECRET

Az üzleti titok szellemi tulajdonjog?

A válasz nemleges. Az üzleti titok mint olyan nem képez szellemi tulajdonjogot. Az üzleti titok jogosultja nem rendelkezik kizárólagos joggal az alkotása felett. Nem akadályozhatja meg a versenytársakat abban, hogy felfedezzék a titkot, vagy ugyanazokkal a megoldásokkal álljanak elő.

Az üzleti titkok lehetnek szabadalmaktól függetlenek, vagy kiegészíthetik azokat. Sokat használják őket az innovációhoz vezető kreatív folyamatban. Amíg egy találmány tekintetében nem nyújtanak be lajstromozás iránti kérelmet, a feltalálónak nagy gondot kell fordítania a találmány titokban tartására az újdonság követelményének biztosítása érdekében.

A franchise megállapodásokban a jogbérletbe adó biztosítja a jogbérletbe vevő számára a megfelelő know-how-t, amelyet rendszeresen frissítenek a franchise hálózat versenylőnyének fenntartása érdekében.

Az üzleti titkok csak abban az esetben élveznek jogi védelmet, ha valaki jogellenes eszközökkel (például kémkedés, lopás vagy vesztegetés útján) szerzi meg a bizalmas információkat.

Szabadalmak

Mi a szabadalom?

A szabadalom a találmányra vonatkozóan oltalmat biztosít a feltaláló számára. A találmány konkrét technológiai problémára nyújt megoldást valamely termék vagy eljárás formájában, ami az életünket könnyebbé és jobbá teszi. Ha az új megoldás sikeres, akkor az a feltaláló kezében hatékony eszközzé válik, és a piacon lévő vállalkozás számára fontos versenyelőnyt jelent.

Ennélfogva nagyon valószínű, hogy a versenytársak hasonló vagy azonos termékeket kívánnak majd gyártani. A feltaláló védelme és a további kreativitás ösztönzése érdekében a szabadalom lehetővé teszi a feltaláló számára, hogy megakadályozzon másokat abban, hogy olyan terméket állítsanak elő, használjanak fel, értékesítsenek vagy importáljanak, amely találmányukat másolja.

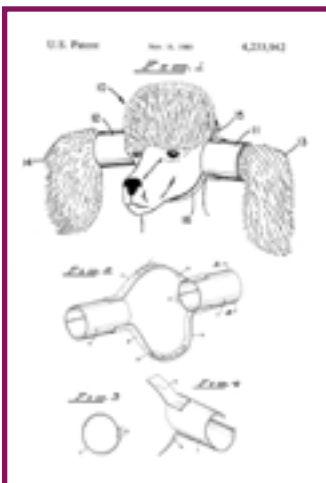
A szabadalom korlátozza az adott technológiát és fejlesztéseket, ezért a szabadalom érvényessége időben korlátozott. Az európai szabadalom maximális oltalmi ideje a bejelentés napjától számított 20 év.

A találmányok lehetnek olyan egyszerű dolgok, mint egy játék, és olyan bonyolult dolgok is, mint a nukleáris fegyverek. Az Egyesült Államok legfelsőbb bírósága korábban megállapította, hogy a szabadalmaztatható tárgy magában foglalhat „bármit a világon, amit az ember készít”. Európában a szabadalmaztathatósághoz a találmánynak három követelménynek kell megfelelnie:

Újdonság Korábban a nyilvánosság számára semmilyen formában, sehol és semmikor nem volt ismert.

Feltalálói tevékenység Egy lépéssel tovább kell lépnie azon, ami már ismert. Nem lehet annak egyszerű „folytatása” vagy „változata”, ami már létezik.

Iparilag alkalmazható: Előállítható vagy használható ipari méretekben.

Például:

A találmány tárgyát egy olyan eszköz képezi, amely az állatok, különösen a hosszúsőrű kutyák fülének étellel történő szennyeződése elleni védelmére szolgál, miközben esznek.

Az eszköz egy általában cső alakú tagot tartalmaz, amely tartja és védi az állat mindkét fülét, valamint egy olyan elemet, amely a cső alakú tagot és az állat fülét távol tartja az állat szájától és táplálékától, miközben az ételt fogyasztja.

Hogyan lajstromozzák a szabadalmat?

A vállalkozás vagy a feltaláló kérheti a szabadalom lajstromba vételét:

- az adott országban a nemzeti szabadalmi hivatal útján
- egy vagy több európai országban az [Európai Szabadalmi Hivatal](#)(EPO) útján
- globális szinten a [Szellemi Tulajdon Világszervezete](#) (WIPO) útján

Melyek a szabadalmak hátrányai?

Idő

A kérelmek elbírálása évekbe telhet.

Közzététel

A kérelmezési eljárás magában foglalja a műszaki részletek (a találmány titka) közzétételét.

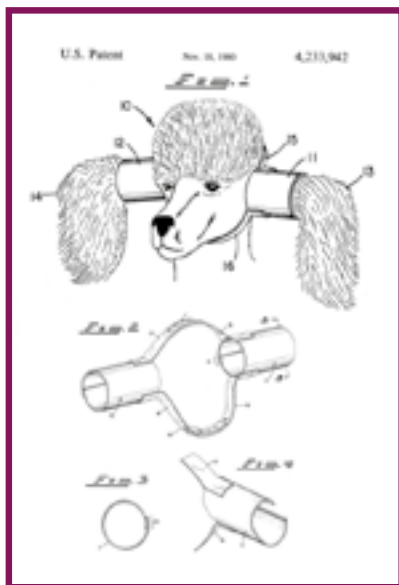
Költségek

A szabadalmat évente meg kell újítani. Figyelembe véve, hogy a találmányokat gyakran több szabadalom védi, a költségek gyorsan megnőhetnek.

A szabadalom megszerzése nem garantálja az üzleti sikert. A feltalálónak meg kell bizonyosodnia arról, hogy a szabadalom előnyei ellensúlyozzák a szabadalom megszerzéséhez és megtartásához szükséges időt, erőfeszítést és pénzt.

A szabadalom lajstromozása során a vállalkozásoknak részletesen le kell írniuk találmányukat, és fel kell fedniük annak titkait. A szabadalom nem a termékeket önmagukban oltalmazza, hanem az innováció különböző lépéseit, az úgynevezett igénypontokat. A megfelelő szabadalmi igénypontok kidolgozása önmagában az alkotás egy formája, amelyet szabadalmi ügyvivőknek kell elvégezniük.

Az igénypont:

Az állat füleinek védelmére szolgáló eszköz, amely tartalmaz:

- egy pár, általában cső alakú védőeszközt, amelynek mindkét elemét egy önfeszítő anyagból készült lap alkotja, amely szabad állapotában az említett általában csőszerű formává alakul;
- mindkét védőeszköz hosszirányban nyitható, hogy lehetővé tegye az állat egyik fülének könnyű behelyezését;
- pozícionáló eszközt az egyik védőeszköz egyik végének az attól elválasztott másik védőeszköz egyik végéhez való rugalmas csatlakozásához és az eszköznek az állat fejéhez oly módon történő rögzítéséhez, hogy az egyes védőeszközök hossz tengelye és az állat mindkét fülének egy része általában vízszintesen és az állat fejéhez képest megközelítőleg merőlegesen álljon, miközben az állat fülének végeit az állat fejének szélességénél nagyobb távolság választja el egymástól.

Sok nagyvállalat titkának felfedése nélkül más szellemi tulajdonjogokkal védi azokat a termékeit, amelyeket szabadalmakként is lajstromba lehetett volna venni. A Coca Cola például soha nem szabadalmaztatta termékei összetételét, inkább a titkának megőrzését választotta. Ez a stratégiai döntés segítette a vállalkozást abban, hogy a „Coca Cola” híres maradjon anélkül, hogy kockáztatta volna a receptje felfedését.

Ebben az esetben a szabadalom lajstromba vételére vonatkozó döntés a szabadalom titokzatos és műszaki jellegétől is függ. Ha egy találmány könnyen visszafejthető, például a motor visszabontásával, akkor a titokkal biztosított védelem nem fog működni. A Coca Cola esetében ez megfelelő volt, mivel nagyon nehéz volt annak visszafejtése.

A szellemi tulajdonnal kapcsolatos kvíz

1 A szellemi tulajdon

- A már régóta létezik
- B több jogból áll
- C az alkotásokat védi
- D a fentiek mindegyike

2 A szellemi tulajdon

- A védheti a találmányokat
- B védheti az írásműveket és az előadásokat
- C hozzáadott értéket képviselhet a vállalkozás számára
- D a fenti esetek mindegyikét teljesítheti

3 A szabadalom megszerzéséhez a találmánynak ...

- A újnak kell lennie
- B egy lépéssel tovább kell lépnie azon, ami már létezik
- C iparilag alkalmazhatónak kell lennie
- D a fenti feltételek mindegyikét teljesítenie kell

4 A védjegy ...

- A a találmányt védi
- B a bizalmas információt védi
- C megkülönbözteti a termékeket és a szolgáltatásokat
- D a termékek megjelenését védi

5 A formatervezési minta ...

- A a termék egészének vagy egy részének külső megjelenése
- B teljes körű védelméhez nem szükséges a lajstromozás
- C esetében szükséges a művészi érték fennállása
- D esetében rendszerint nem áll fenn magas kereskedelmi érték

6 A szerzői jog akkor vált ki joghatást,

- A amikor a művet közzéteszik vagy kiállítják
- B automatikusan a mű létrehozásával
- C amikor a művet lajstromba veszik
- D amikor a mű értékes

7 Az alábbiak közül melyek számára biztosít oltalmat a szerzői jog?

- A számítógépes programok és adatbázisok
- B fotók és videófelvevételek
- C kották és dalszövegek
- D a fentiek mindegyike

8 Ha egy diáknak nagyszerű újító ötlete támad, ...

- A vigyáznia kell, ha erről beszél
- B tanácsot kell kérnie arra vonatkozóan, hogy milyen módon oltalmazhatja azt
- C a közösségi médiában nyilvánosságra kell hoznia, hogy ismertté tegye azt
- D az A és a B válasz helyes

9 Egy átlagos okostelefon ... szabadalommal rendelkezik.

- A 250
- B 2 500
- C 25 000
- D 250 000

10 A gépkocsi részére oltalmat biztosít ...

- A a szabadalom
- B a védjegy és a lajstromozott formatervezési minta
- C a szerzői jog
- D a fentiek mindegyike

Válaszok: 1D 2D 3D 4C 5A 6B 7D 8D 9D 10D